

Załącznik do uchwały Nr XVIII/157/12
Rady Miejskiej Ciechocinka
z dnia 19 marca 2012 r.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA LATA 2012 - 2013
pod nazwą: „Aktywność szansą na lepsze życie w Gminie Ciechocinek”

SPIS TREŚCI

I WSTĘP

II NAZWA PROGRAMU

III CZAS TRWANIA PROGRAMU

IV MIEJSCE I ZAKRES PROGRAMU

V CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ

VI CELE PROGRAMU

VII ZAŁOŻENIA PROGRAMU

VIII ODBIORCY PROGRAMU – GRUPA DOCELOWA

IX REKRUTACJA

X METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO REALIZACJI PROGRAMU I ZADAŃ

XI KIERUNKI I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

XII PRZEWIDYWANE EFEKTY

XIII FINANSOWANIE PROGRAMU

XIV ZAKŁADANE REZULTATY PROJEKTU

XV MONITORING I EWALUACJA

I WSTĘP

Program Aktywności Lokalnej pod nazwą „Aktywność szansą na lepsze życie w Gminie Ciechocinek” tworzy się w celu realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej Gminy Miejskiej Ciechocinka. Podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechocinku działania mają na celu wzmocnienie podmiotowości mieszkańców i wspólnot oraz stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego jak również wzmocnienie spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do osób mieszkających na pewnej przestrzeni, obejmującej obszar gminy. Może to być środowisko grupy zawodowej lub społecznej (np. bezdomnych, rodzin wielodzietnych, niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych osób niepełnosprawnych, mieszkańców danej społeczności czy nawet kilku rodzin mieszkających w okolicy).

Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem uzupełniającym zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Ciechocinek na lata 2007-2017 a w szczególności jej cel pierwszorzędny „*Tworzenie warunków do skutecznej polityki integracji społecznej w gminie*”. Program ten jest również istotnym rozszerzeniem działań zgodnych z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych krajowych i regionalnych, takich jak:

- 1) Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015,
- 2) Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski,
- 3) Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007 – 2013,
- 4) Narodowa Strategia Spójności,
- 5) Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013,
- 6) Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013,
- 7) Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020,
- 8) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Ciechocinek w latach 2007 -2017.

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Konieczne, zatem jest wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych oraz budowanie i wzmocnianie ich obywatelskiej świadomości.

Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego, czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału, w który jest wyposażony każdy człowiek oraz społeczność, jako całość. Dzięki temu podmioty te są zdolne nie tylko do pracy, ale także do wprowadzania zmian w otoczeniu oraz kreowania nowych rozwiązań.

Z kapitałem ludzkim ściśle związany jest kapitał społeczny oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Kapitał społeczny, jest zatem suma kapitałów jednostkowych, która powinna być wykorzystana i pomnażana przez wszelkie instytucje oraz jednostki samorządowe. Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, które zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Są to między innymi: publiczna edukacja, pośrednictwo pracy, ochrona pracy, transport publiczny i publiczny sektor mieszkaniowy, administracja publiczna, sektor pozarządowy i organizacje polityczne, rynek pracy, rynek dóbr konsumenckich, rynek usług telekomunikacyjnych, bankowych, prywatna własność i przedsiębiorczość. Wykluczenie społeczne najprościej mówiąc oznacza

wylączenie z życia społecznego. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym kraju, ponieważ ze względu na sytuację społeczno – ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom społecznym, a w szczególności rodziną. Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu, zgodnie z wymienionymi powyżej dokumentami, powinny być ukierunkowane na:

- ograniczanie obszarów skrajnego ubóstwa,
- rozbudowywanie świadczeń wspierających aktywność,
- promocje działań prospołecznych,
- wspieranie rozwoju różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej mieszkańców, w tym w szczególności osób korzystających z pomocy społecznej,
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- upowszechnianie kształcenia ustawicznego,
- ułatwienie dostępu do poradnictwa i informacji,
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów (rozwój lokalnych partnerstw),
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

„Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata 2012-2013” jest niezbędnym dokumentem do realizacji działań projektów systemowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechocinku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII - Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, którego zadaniem jest służyć rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez prowadzenie działań aktywizacyjnych

i integracyjnych adresowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną. Działania przyczynią się do jakościowej zmiany w podejściu do problemu wykluczenia społecznego i wpłynię na skuteczność i efektywność udzielanej pomocy. W 2012-2013 r. PAL jest adresowany do 16 kobiet, będących w wieku aktywności zawodowej, korzystających z pomocy społecznej oraz ich otoczenia (m. in. członków rodziny).

Program Aktywności Lokalnej pozwala na realizację zadania, które nakłada na gminną jednostkę organizacyjną – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechocinku, ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., która mówi: „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobiegania sytuacją, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem”. Głównym wyzwaniem niniejszego Programu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, które zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza że każdy czynnik decydujący o „pozostawaniu innym” względem społeczeństwa może prowadzić do stanu wykluczenia społecznego. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego polega więc także na udzielaniu pomocy w postaci materialnej i niematerialnej osobom, które nie są w stanie pokonać różnych barier i problemów społecznych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Preferowany model polityki społecznej polega nie tylko na udzielaniu pomocy osobom potrzebującym wsparcia w znalezieniu jakiegokolwiek pracy, czy też zapewnieniu tym osobom podstawowych świadczeń z pomocy społecznej. Koncentruje się on raczej na pracy z klientem pomocy społecznej, a więc bardzo często z osobą wykluczoną społecznie. Wsparcie to polega przede wszystkim na realizacji różnego typu działań aktywizujących społecznie, a także działań integrujących osobę wykluczoną ze społecznością lokalną i jej najbliższym otoczeniem. Coraz ważniejsza staje się kompleksowa i trwała pomoc polegająca bardzo często na zapewnieniu możliwości godzenia życia zawodowego i rodzinnego. Ponadto liczą się działania skuteczne, efektywne i trwałe, łączące reintegrację społeczną osób z uzyskaniem przez nich zatrudnienia,

a także jego późniejsze utrzymanie. Skuteczna pomoc powinna nie tylko podnieść jakość życia poszczególnych jednostek, ale również ich rodzin oraz najbliższego otoczenia. Obok jakościowych zmian w ramach aktywnej polityki rynku pracy i integracji społecznej konieczne staje się również zwiększenie dostępności usług skierowanych do osób wykluczonych społecznie, gdyż interwencja na rynku pracy dotyczy coraz bardziej złożonych problemów społecznych. Często trudność sprawia samo zachęcenie do udziału w projekcie osób doświadczających różnego typu problemów społecznych. Również w tym obszarze należy dokonać zmian, przygotowując wsparcie lepsze jakościowo, mniej schematyczne i bardziej atrakcyjne. Wspólne działanie społeczności lokalnej zwiększa odpowiedzialność za realizowane przedsięwzięcie na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

II NAZWA PROGRAMU

„Aktywność szansą na lepsze życie w Gminie Ciechocinek”

III CZAS TRWANIA PROGRAMU

1) Czas realizacji Programu Aktywności Lokalnej (PAL) pokrywa się z okresem realizacji projektu systemowego:

- Styczeń – grudzień 2012 r.
- Styczeń – grudzień 2013 r.

2) Planowy okres realizacji form wsparcia dla Beneficjentów/Beneficjentek Ostatecznych w ramach Programu Aktywności Lokalnej (PAL):

- Maj – Listopad 2012 r.
- Kwiecień – Listopad 2013 r.

VI MIEJSCE I ZAKRES PROGRAMU

1. Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany na terenie Gminy Ciechocinek.
2. Czas realizacji programu: lata 2012 – 2013.

V CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Gmina Ciechocinek położone jest w centralnej części województwa kujawsko pomorskiego w powiecie aleksandrowskim. Gmina zajmuje powierzchnie 16 km² i liczy 10 627 mieszkańców. Struktura ludności ze względu na płeć przedstawia się w stosunku 45 % mężczyzn i 55 % kobiet. Ludność w wieku produkcyjnym to 6 441 osób, co stanowi 61 % w stosunku do całej ludności gminy (źródło: Wydział Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Ciechocinku, stan na 13.01.2012 r.). Statystyki wskazują na większy udział liczbowy kobiet niż mężczyzn zamieszkujących teren gminy Ciechocinek. Dysproporcje te z roku na rok zmieniają się.

Gmina Ciechocinek ma typowo uzdrowiskowy charakter, przeważa w niej gospodarka związana z realizacją usług uzdrowiskowych, sanatoryjnych i zdrowotnych. Uzupełnieniem są usługi związane z gastronomią, hotelarstwem i turystyką. Na terenie gminy Ciechocinek od wielu lat obserwuje się występowanie tych samych problemów społeczno-gospodarczych. Do największych należą (na co wskazuje *Strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Ciechocinek na lata 2007-2017*)::

- *Bezrobocie*, które stanowi jeden z największych i najtrudniejszych problemów występujących na terenie gminy, ponieważ utrwała procesy ubożenia mieszkańców i generuje kolejne problemy społeczne, między innymi ubóstwo i bezradność. Brak wystarczających środków materialnych utrudnia, a niekiedy nawet uniemożliwia realizację podstawowych zadań rodziny, jak wykształcenie i stworzenie członkom rodziny perspektyw na przyszłość. Ograniczony dostęp do dóbr i usług stanowi istotną barierę w poszukiwaniu pracy. Diagnoza społeczno-ekonomiczna wskazuje, że min. wysoki poziom bezrobocia sprzyja powstawaniu i narastaniu zjawiska wykluczenia społecznego.

Liczba bezrobotnych w gminie Ciechocinek na koniec grudnia 2011 roku wynosiła ogółem 617 osób w wieku produkcyjnym, w tym 314 kobiet. Stopa bezrobocia na koniec 2011 r. w powiecie aleksandrowskim wyniosła 20,3%. Największą grupą bezrobotnych stanowią osoby między 25 - 34 rokiem życia – 150 osób, w tym 75 kobiet. Drugą, co do wielkości grupę stanowią osoby w przedziale 45 – 54 rok życia – 139 osób, w tym 69 kobiet. Analizując wykształcenie największą grupą są osoby bez wykształcenia średniego z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczą szkołą zawodową stanowi ona 357 osób, w tym 142 kobiet, natomiast bez kwalifikacji zawodowych 209 osób, w tym 110 kobiet. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych wynosi 34 osoby, w tym 20 kobiet (źródła: Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim na drugi kwartał 2011 roku).

MOPS z powodu bezrobocia w roku 2011 udzielił wsparcie 297 rodziną. W następstwie wizji bezrobocia, braku perspektyw życiowych i niedostatku materialnego u wielu rodzin, pojawiają się trudności związane ze zdobyciem środków wystarczających na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Pomimo iż, z danych MOPS wynika, że liczba mężczyzn i kobiet korzystających z pomocy Ośrodka systematycznie się zmienia to jednak zjawisko to nie wynika bezpośrednio z polepszenia się sytuacji bytowej klientów i klientek lecz niezmiennego od lat kryterium dochodowego, na podstawie którego udzielana jest pomoc. Z powodu ubóstwa MOPS w roku 2011 udzielił wsparcia 362 rodziną.

- *Bezradność*, szczególnie w sferze opiekuńczo-wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego najbardziej uwidacznia się w kryzysowych sytuacjach (bieda, choroba, bezrobocie itp.). Wiąże się to ze zmianą dotychczasowych przyzwyczajeń. Nawarstwiające się liczne problemy występujące przez dłuższy okres czasu dotyczą wszystkich członków rodziny. Nie jest to tylko problem jednostki!

W 2011 roku z powodu bezradności MOPS udzielił pomocy 15 rodzinom z terenu Gminy Miejskiej Ciechocinek zaś 31 rodzin uzyskało pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Większość stanowiły osoby z wyuczoną bezradnością. Podstawowym przekonaniem organizującym życie tych osób stanowi przeświadczenie, że podejmowanie wszelkich starań w celu poprawy własnej sytuacji życiowej i społecznej jest działaniem pozbawionym sensu. Kobiety i mężczyźni doświadczający syndromu wyuczonej bezradności często wykazują braki w sferze zachowań społecznych. Nie potrafią nawiązać rozmowy, wyrażać jasno swojego zdania, mówić o sprawach osobistych czy przyjmować krytyki ze strony innych itp. Pojawia się często problem braku zdefiniowanych ról w rodzinie i autorytetu rodziców. W konsekwencji przekazywane są uproszczone bądź niewłaściwe wzorce postaw, zachowań, norm itd. następnemu pokoleniu. Niska świadomość społeczna i wychowawcza rodziców sprzyja aktywizacji czynników, które mogą prowadzić do zjawiska wyobcowania społecznego. Istotnym problemem społecznym w gminie jest stosunkowo szybko rosnący odsetek osób wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Dysfunkcje opiekuńczo - wychowawcze

w rodzinach polegają na zaniedbaniach edukacyjnych, higienicznych, żywieniowych, rozwojowych i bezpieczeństwa, oraz nieumiejętności przekazywania prawidłowych wzorców, co rzutuje na rozwój dzieci. Obserwuje się rozpad życia rodzinnego, zaniedbywanie obowiązków, przemoc.

- Równie ważnym problemem prowadzącym do wykluczenia społecznego jest niepełnosprawność.

W roku 2011 ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności skorzystało ok. 255 rodzin.

Do głównych problemów dotyczących mieszkańców gminy należy także brak aktywności, mobilności i zaangażowania w życie społeczne. Zniechęcenie do wspólnego budowania przestrzeni społecznej przyjaznej mieszkańcom gminy prowadzi do niechęci, niezadowolenia z życia osobistego i społecznego.

Zaprezentowane powyżej problemy społeczne reprezentują ludzie, którzy nie potrafią odnaleźć się w nowej, znacznie gorszej rzeczywistości powstałej w wyniku utraty pracy czy niepełnosprawności lub braku umiejętności w pełnieniu funkcji rodzica, prowadzą styl życia odbiegający od przyjętych norm społecznych, co w konsekwencji prowadzi do zubożenia, bierności, a w efekcie izolacji społecznej.

W wyniku tych problemów liczba klientów pomocy społecznej, w grudniu 2011 roku wynosiła około 516 rodzin. Istotne jest, że duża część środowisk korzysta z pomocy społecznej od wielu lat, co świadczy o pojawieniu się zjawiska uzależnienia i zrzucenia odpowiedzialności za swój los na barki innych ludzi oraz instytucji. Aby zapobiec zjawisku izolacji społecznej osób i rodzin konieczne jest zorganizowanie dla osób i rodzin z powyższymi problemami indywidualnej pomocy a następnie specjalistycznego wsparcia. Ważnym elementem powodzenia takich działań jest uaktywnienie społeczeństwa, poprzez dostarczenie mu wiedzy i umiejętności w jaki sposób to zrobić. Zawężenie pracy socjalnej do działań interwencyjnych i ściśle pomocowych nie wspiera rozwoju, zatem wszelkie działania niestandardowe mogą zaowocować zdrowiem społecznym.

Z uwagi na fakt, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechocinku ma ograniczone środki finansowe, aby kompleksowo pomagać rodzinom, pomocny w tym zakresie będzie Program Aktywności Lokalnej na lata 2012 – 2013. Rodzina to system społeczny, w której każda jednostka zależna jest od pozostałych. Zmiana jednej jednostki powoduje zmianę dla pozostałych jej członków.

W związku z tym bezradność powiązana z bezrobociem ma niszczący wpływ na rodzinę-sprzyja tworzeniu się zjawisk uzależnień od instytucji pomocowej i zrzucenia odpowiedzialności za los swój na najbliższych i na pomoc społeczną. Pozostawanie bez zatrudnienia powoduje bierność, niską samoocenę i brak wiary we własne możliwości. Rodziny mają problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich oraz wychowawczych, które spowodowane są brakiem wzorców osobowych dziedziczenia niezaradności i ubóstwa. Zarówno kobietom

i mężczyznom jest trudno podjąć zatrudnienie z uwagi na niskie wykształcenie lub brak odpowiednich kwalifikacji. Wydłużający się okres bezrobocia prowadzi do zaniżania jakości życia osób i rodzin oraz patologii. Sytuacja, w której zarówno kobiety i mężczyźni pozbawieni są wsparcia umożliwiającego rozwój zdolności i możliwości podjęcia pracy oraz wskazania swojej użyteczności dla społeczeństwa wyraźnie wpływa na ich psychikę co zostało zaobserwowane przez pracowników socjalnych Ośrodka. Wszystkie problemy, które występują w rodzinach mają wpływ również na życie i funkcjonowanie całej rodziny, która kształtuje ducha człowieka jego charakter, osobowość, umożliwia rozwój moralny.

W roku 2012-2013 Program Aktywności Lokalnej skierowany zostanie do rodzin, w których występują problemy z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz przemoc i uzależnienie.

VI CELE PROGRAMU

Cel ogólny programu

Celem nadrzędnym Programu Aktywności Lokalnej jest realizacja polityki integracji społecznej

poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności gminy Ciechocinek ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego rodzin.

Cele szczegółowe

1. Poprawa jakości życia osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
3. Podniesione umiejętności społeczne oraz wyższa samodzielność osób i rodzin.
4. Podniesione lub nabyte kompetencje osób i rodzin, zwiększenie zdolności komunikacyjnych oraz podniesienie własnej wartości.
5. Integracja społeczna.
6. Poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
7. Wspieranie rodzin z dziećmi wskazujących dysfunkcje opiekuńczo-wychowawczą.

VII ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowisk lokalnych.
2. Wykorzystanie zasobów społecznych i instytucjonalnych.
3. Angażowanie i aktywizowanie lokalnej społeczności.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.
5. Podejmowanie działań wielokierunkowych.
6. Współpraca instytucji i służb.

VIII ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE

Program skierowany jest do:

1. osób z konkretnego środowiska,
2. członków społeczności lokalnej,
3. rodziny pełne i niepełne borykające się z różnego rodzaju problemami życiowymi,
4. grup i osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
5. otoczenie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
6. innych grup i osób funkcjonujących na terenie gminy, zgodnie z rozeznaczonymi potrzebami społecznymi,
7. klientów pomocy społecznej.

Grupę docelową programu na lata 2012-2013 stanowi 16 kobiet, z którymi podpisane zostaną umowy w ramach PAL. Warunki jakie muszą być spełniane -kryterium kwalifikowalności do udziału to:

- korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej,
- wieka aktywności zawodowej,
- rodziny z różnego rodzaju problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

Program będzie oddziaływał na osoby zamieszkujące w środowisku uczestniczek biorących udział w projekcie – tzn. otoczenie m. in.: członkowie rodzin beneficjentek.

IX REKRUTACJA

Rekrutacja przebiegać będzie etapami:

1. Stworzenie listy osób zgłaszających się do Ośrodka w celu zadeklarowania chęci udziału w projekcie;
2. Pracownicy socjalni dokonają badania dokumentów świadczeniobiorców MOPS w Ciechocinku, diagnoza środowiska, wytypowanie osób do projektu;
3. Spotkanie grupowe z kandydatami do udziału w projekcie oraz przedstawienie warunków udziału i regulaminu;
4. Pracownicy socjalni odbędą rozmowy indywidualne z wytypowanymi osobami, które złożyły wstępną deklarację udziału w projekcie w ramach kontraktów socjalnych i umów PAL;
5. Zespół projektowy powołany zarządzeniem wyłoni zgodnie z regulaminem kandydatów Listę podstawową uczestników/uczestniczek w ramach kontraktów socjalnych i umów PAL oraz Listę rezerwową w ramach kontraktów socjalnych i umów PAL;
6. Spotkanie zespołu projektowego z uczestnikami ostatecznymi projektu przedstawienie niezbędnych informacji i regulaminu oraz odpowiedź na zadawane pytania, ustalenie terminu podpisania niezbędnych dokumentów;
7. Zakwalifikowanie do projektu przez Koordynatora, sporządzenie dokumentacji projektowej uczestników/uczestniczek oraz skorzystanie z zaplanowanych w ramach projektu formach wsparcia. Udział beneficjentów/beneficjentek ostatecznych w aktywnych formach wsparcia w ramach projektu daje im szansę na wzrost kompetencji i umiejętności społeczno – zawodowych, zmniejsza bariery tkwiące w środowisku jak i w nich samych. Zwiększa także szansę na wejście na rynek pracy.

X METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO PROGRAMU I ZADANIA

W ramach programu zostaną zastosowane następujące metody:

1. *środowiskowej pracy socjalnej* rozumianej jako interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
2. *aktywnej integracji* postrzeganej jako katalog instrumentów aktywizujących z zakresu aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej. Katalog tych aktywizacji jest określony w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych ośrodków pomocy społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.
3. *działań o charakterze środowiskowym* definiowanych jako inicjatywy integracyjne obejmujące między innymi; analizy, badania, opracowania, edukację społeczną i obywatelską, organizowanie i inspirowanie do udziału w wyjazdach, spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, turystycznym i ekologicznym.

W ramach projektu realizowane będą zadania:

1. Aktywna integracja – zadanie realizowane przez zastosowanie wobec uczestników/uczestniczek projektu aktywnych form wsparcia z zakresu instrumentów aktywizacyjnych takich ja:

- Instrument aktywizacji zawodowej – indywidualne i grupowe zajęcia z doradcą zawodowym. Grupowe warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, wskazanie kierunków poszukiwania zatrudnienia. Indywidualne konsultacje wskażą słabe i mocne strony uczestników oraz predyspozycje i możliwości.

- Instrument aktywizacji społecznej – trening umiejętności psychospołecznych grupowe i indywidualny zajęcia z psychologiem i trening wizażu oraz współpraca niektórych rodzin z asystentem rodziny. Spotkania pozwolą zniwelować bariery psychologiczne występujące u osób pozostających bez pracy. Pomogą we wzmocnieniu pewności siebie i motywacji do aktywnej obecności na rynku pracy, asertywności, świadomości praw i obowiązków oraz motywacja do dalszego podnoszenia kwalifikacji. Zadaniem asystenta rodziny będzie indywidualna motywacja członków rodziny do zmiany sytuacji życiowej i pomoc w rozwiązywaniu problemów.

- Instrument aktywizacji zdrowotnej – terapia grupowa i indywidualna z psychologiem.

Organizacja i sfinansowanie terapii psychologicznej dla wzmocnienie kompetencji rodzinnych pomoc w odbudowie prawidłowych relacji i więzi.

- Instrument aktywizacji edukacyjnej – skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywanie nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową zgodną z predyspozycjami i możliwościami uczestników w ramach kursów lub szkoleń zawodowych.

2. Praca socjalna/środowiskowa praca socjalna:

Działania realizowane przez pracowników socjalnych mające na celu pomoc osobom i rodziną w środowisku we wzmocnieniu i odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku we wzmocnieniu i odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W ramach zadania kontynuowane będzie zatrudnienie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pracownika socjalnego – asystenta koordynatora do obowiązków, którego będzie należało upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej. Spełniony tym samym zostanie wymóg organizacyjny wobec projektodawców projektów systemowych w ramach Priorytetu VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

3. Zasiłki i pomoc w naturze:

Uczestnicy/uczestniczki projektu biorący udział w projekcie w ramach kontraktów socjalnych i Programu Aktywności Lokalnej zostaną przyznane w drodze decyzji administracyjnej świadczenia pieniężne zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej. Zasiłki stanowić będą wymagany wkład własny w realizację projektu. Spełniony zostanie wymóg finansowy wobec projektodawców projektu systemowego w ramach Priorytetu VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

4. Zarządzanie projektem:

Nadzór merytoryczny nad realizacją programu będzie sprawował Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechocinku. Program Aktywności Lokalnej (PAL) realizowany w ramach projektu systemowego zarządzany będzie przez zespół projektowy, w którego skład wchodzi koordynator projektu, asystent koordynatora - pracownik socjalny, księgowa projektu, 4 pracowników socjalnych realizujących zadania wynikające z projektu. Za pracę zespołu projektowego oraz zarządzanie projektem będzie odpowiedzialny koordynator projektu. Do obowiązków Koordynatora będzie należało koordynowanie pracą zespołu projektowego, monitoring ewaluacji projektu, koordynacja aktywnej integracji i zarządzanie finansowe oraz nadzór zamówień publicznych. Spotkania zespołu projektowego mają charakter monitorujący i odbywać się będą co miesiąc. Pracownicy socjalni będą brali udział w procesie rekrutacji, odpowiedzialni za przygotowanie, organizację, realizację i monitoring kontraktów socjalnych oraz umów w ramach PAL-u. Zapleczem technicznym Ośrodka są udostępnione pomieszczenia do realizacji spotkań zespołu projektowego i przeprowadzenia procesu rekrutacyjnego beneficjentów

- sporządzenie 12 raportów monitorujących ze spotkań zespołu projektowego;
- organizacja 1 wycieczka dla rodzin w ramach PAL;
- sporządzonych zostanie 21 indywidualnych planów działania opracowanych przez uczestników projektu wspólnie z Doradcą zawodowym;
- sporządzone zostaną 4 indywidualne plany pracy asystenta z rodzinom.

W 2013 roku rezultaty twarde to:

- podpisanie 21 kontraktów socjalnych z 12 kobietami i 9 mężczyznami;
 - podpisanie 8 umów w ramach PAL z 8 kobietami;
 - sporządzenie 12 raportów monitorujących ze spotkań zespołu projektowego;
 - organizacja 1 wycieczka dla rodzin w ramach PAL;
 - sporządzenie 23 indywidualnych plany działania z Doradcą zawodowym;
 - sporządzenie 4 indywidualnych planów pracy asystenta z rodzinom.
- Podjęte działania mają na celu udzielenie wsparcia wszystkim uczestnikom projektu.

2. Rezultaty miękkie

1. Zdolności motywacyjne – wskaźniki:

- wzrost samooceny, podnoszenie poziomu poczucie własnej wartości i wiary we własne siły, motywacja do podejmowania działań i zmiany swojej sytuacji.

2. Umiejętności praktyczne – wskaźniki:

- wzrost umiejętności napisania CV i listu motywacyjnego, nabycie umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy i chęć do podjęcia aktywności zawodowej i społecznej, zmniejszenie poczucia izolacji społecznej.

3. Kluczowe umiejętności – wskaźniki:

- wzrost umiejętności komunikacyjnych, interpersonalnych.

4. Osobiste predyspozycje – wskaźniki:

- nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i w sytuacjach trudnych, poprawa samopoczucia, autoprezentacja, nabycie umiejętności asertywnych, zwiększenie możliwości wykorzystywania swoich zasobów i możliwości.

Zakłada się że rezultaty miękkie osiągnięte zostaną przez uczestników/ uczestniczki projektu na poziomie 70-80%. Rezultaty badane będą za pomocą ankiet i na podstawie rozmów z uczestnikami/uczestniczkami projektu oraz obserwacji przez osoby zaangażowane w realizację projektu.

XV MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone przez poszczególnych realizatorów projektów realizowanych na rzecz konkretnych grup społecznych w ramach Programu Aktywności Lokalnej. Prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawią się podczas realizacji działań projektów. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a osiąganymi rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Na zakończenie realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań.